

“İnsanlar konuşa konuşa anlaşır” bilinen bir sözdür ama her şeyin asıl anlamından saptırıldığı bazen da tersine çevrildiği ülkemizde konuşarak anlaşamamak olağan duruma gelmiştir.

Konuşma konusunda eksiklik değil fazlalık bulunuyor. Gerçi konuşanların büyük bölümü yeni bir şey söylemiyor ve birbirini farklı kelimelerle tekrarlıyor ama olsun; herkes konuşuyor ve sonuçta anlaşamıyor.

Birbirine oldukça yakın şeyler söyleyen insanlar neden anlaşamıyor dersiniz, bunun cevabı söylediklerine kendilerinin de inanmamasında yatmaktadır. Bunları söylüyorlar, aslında başka şeyler söylemeleri gerektiğini biliyorlar ama değişik nedenlerle söyleyemiyorlar. Bunun önemli bir nedeni farklı şeyler söylenmesi gerektiğini bilmek ama ne söylenmesi gerektiğini tam olarak bilmemektir.

Bu durumda insanlar bol miktarda konuşuyorlar ama ortaya sonuç çıkmıyor.

HDP'nin izlemesi gereken çizgiyle ilgili olarak parti yönetiminin, Selahattin Demirtaş'ın, parti üyelerinin ve taraftarlarının söyledikleri yukarda açıklanan durumun örneklerinden bir tanesidir.

Partinin politik-pratik bir çizgiye ihtiyacı bulunuyor. Program ya da genel olarak nelerin hedeflendiği bellidir. Bu program bugünkü koşullarda hangi adımlarla hayata geçirilebilir? Nereden başlayıp nereye doğru gidilmelidir? Cevaplandırılması gerekenler öncelikle bu sorulardır.

Bu konuda genellikle başvurulanan yöntem, konuşuyormuş gibi görünüp bir şey söylememek ya da sorunun etrafında dolaşmakla yetinmektir. Programdaki genel ilkeleri tekrarlamak sorunun etrafında dolaşmanın sık rastlanan çeşididir.

Bir başka konuşmak için konuşuyor olmak çeşidi de bu soruların nasıl tartışılacağıyla ilgilidir. Önce parti yönetiminde mi tartışılmalıdır, açık mı yoksa kapalı mı tartışılmalıdır gibi sorular...

İnsanların konuşup tartışmasına sınır konulmaması gerekir. Herkesin düşüncesini söylemek özgürlüğü varsa, bazı görüşleri ciddiye almamak özgürlüğü de vardır. Her kafadan bir ses çıkıyor gibi görünen ortam aslında hangi görüşlerin bulunduğu ortaya çıkması bakımından yararsız değildir.

Ortada açık boşluğun bulunması görüşlerin belirli bir çerçevede kalmasını da zorlaştırıyor.

Karşımızdaki soru şudur: TBMM'nin etkisinin eskisine göre azaldığı ve partiye yönelik baskıların da azalmadan sürdüğü koşullarda nasıl bir politik hat belirlenecektir?

Burada söz konusu olan programdaki genel ilkeleri tekrarlamak değil bunların hangilerinin daha öne alınacağını, hangilerinden başlanarak hangilerine doğru gidileceğini ve bunun için hangi yöntemler kullanılacağını belirlemektir.

Öncelikle şu konuda açık olunması gerekir: partinin çizgisi genel olarak direniş olmamalıdır. Direniş negatif bir eylemliliktir. Karşı taraf kendi çizgisi uyarınca bir şeyler yapmaya çalışmakta ve siz de buna karşı direnmektesinizdir. Direniş gereklidir ama direniş çerçevesinde kaldığınızda kaybedersiniz çünkü üretebildiğiniz bir şey yoktur ya da çok azdır ve sonuçta boşlukta kalırsınız. En başarılı direniş bile sonuçta direnmenin dışında üretemiyorsa başarısız olur.

Önümüzdeki dönemle ilgili olarak üç somut konu önereceğim.

Birincisi, kadınlarla ilgilidir. HDP kadın partisi olduğunu sanarak kendini kandırıyor. Ülkenin en güçlü kadın partisi AKP'dir. Çok sayıda kadın aday göstermek, TBMM'ye çok sayıda kadının girmesi –bunlar HDP'nin başarılarıdır- konunun görünüm tarafıdır, arkadaki gerçek ise farklıdır. Seçimlerle ilgili olarak yapılan araştırmalar kadınların –özellikle de ev kadınlarının- büyük bölümünün AKP'yi seçtiğini gösterdi. AKP'nin mahalle çalışmalarını yürütenlerin önemli bölümü de kadındır.

Bir partinin –HDP gibi- çok sayıda kadını aday göstermesi kadınları fazla etkilemez. Bu gerçeklik başka ülkelerde de söz konusudur. 2000-2005 yılları arasında Almanya’da PDS (Demokratik Sosyalizm Partisi)’nin Frankfurt il örgütünde bulundum. PDS yüzde 50 kadın kotasını ilk uygulayan parti olmasına rağmen, seçmenlerinin üçte iki erkekti.

Kadın konusunun AKP’nin zayıf taraflarından birisi olduğunu sanmak gerçeği tersinden görmektir. Kadınlar konusunda AKP ülkedeki en güçlü partidir.

Bu partiye karşı mücadelede kadınların bu partiden nasıl uzaklaştırılabileceğinin düşünülmesi ve uygun yolların bulunması önemlidir. Bunun için ise öncelikle sorunun bilincinde olmak gerekir.

İkincisi: emek mücadelesi sorunudur. HDP bu konuda hiç fena değildir. Emeğin mücadelesinin duyurulması, desteklenmesi daha iyi yapılmalıdır.

Üçüncüsü: barış konusudur ve bu konuda şimdiye kadar izlenen çizginin büyük oranda değiştirilmesi gereklidir.

Öncelikle sorulması gereken soru şudur: bu ülkede bugüne kadar kayda değer bir barış hareketi neden olmamıştır? Bunun önde gelen nedeni, barışın toplumsal yapıdan ayrı olarak düşünülmesidir.

Türkiye bir şiddet toplumdur, şiddet hayatın her alanından fışkırmaktadır. Erkeklerin erkeklere ve kadınlara yönelik şiddeti, erkek ve kadının çocuğa yönelik şiddeti, hayvanlara yönelik şiddet, doğaya yönelik şiddet, cinsel şiddet... Ulusal sorundaki şiddet bu şiddet ortamının önemli bir parçasıdır ama bütünü değildir; bu bütünü görmek gerekir.

Bizdeki barış mücadelesi Avrupa ülkelerindeki mücadeleyi taklit edemez çünkü toplumsal ortam çok farklıdır. Bir şiddet toplumunda barışın savunulmasıyla, şiddetin günlük hayatta bu kadar ön planda olmadığı başka bir toplumdaki barış savunuculuğu birbirinden oldukça farklı olmak

zorundadır.

Bu üç konu kanımca ön planda olmalıdır.

Sorular tamam da bunlara daha somut cevaplar verilmesi gerekmez miydi, diye sorabilirsiniz. Maalesef henüz o aşamada değiliz. Doğru cevaplar için önce soruların doğru sorulması gerekir. Emek mücadelesi konusunda cevaplar bellidir ve bunlar daha da geliştirilebilir. Diğer iki konu, kadınlar ve barış konusunda ise önce gerçekliğin farkına varmak gerekmektedir. Gerçek durum bizim sandığımızdan farklıdır.

Bol miktarda ve içeriksiz konuşmak yerine somut önerilerle konuşmak ve gerçek sorunlara işaret ederek bilince çıkmalarını sağlamak gereklidir.